

- подготовка отчётных материалов, выдача на печать результатов поиска объектов с оптимальными маршрутами доступа к ним и иной информацией, возможность сохранения изображения пользователем в различных растровых форматах. [3].

Упомянем и ряд других областей, где также могут быть использованы "smart"-технологии в интересах развития города:

- проектирование, моделирование, учёт и контроль состояния объектов городской инфраструктуры (в т.ч. подземной), ведение паспортов объектов;
- проектирование баз геоданных для городской инфраструктуры (с использованием моделей, разрабатываемых с помощью Esri);
- автоматизация управления выездными ремонтно-восстановительными бригадами;
- управление земельно-имущественным комплексом;
- обеспечение безопасности городских объектов, в т.ч. при их ликвидации;
- “Ситуационная осведомлённость” – визуализация общей картины оперативной обстановки в городе путём комбинации ГИС-слоёв с актуальными данными.

Очевидно, что подобных «муниципальных» задач намного больше. И ГИС уже реально помогают в их решении.

Источники:

1. DataPlus – применение ГИС- и FM-технологий в реализации градостроительной политики [Электронный ресурс]: – Режим доступа: <http://www.dataplus.ru> – Загол. з экрана (дата звернення: 25.03.14).
2. МФЦ – Электронное правительство [Электронный ресурс]: – Режим доступа: МФЦ.рф – Загол. з экрана (дата звернення: 25.03.14).
3. Elrussia – создание геопорталов и корпоративных ГИС [Электронный ресурс]: – Режим доступа: elrussia.ru – Загол. з экрана (дата звернення: 25.03.14).

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

В. І. ТОРКАТЮК, д-р техн. наук, проф., Л. М. ШУТЕНКО, д-р техн. наук, проф. кафедри економіки підприємства, бізнес адміністрування і регіонального розвитку

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, м. Харків

С. В. БУТНІК, канд. техн. наук, доц. кафедри технології будівельного виробництва

Харківський національний університет будівництва та архітектури, м. Харків

Житлово-комунальне господарство (ЖКГ) України – це важлива соціальна галузь, яка забезпечує населення, підприємства та організації

необхідними житлово-комунальними послугами, суттєво впливає на розвиток економіки країни і є на сьогодні однією з найменш реформованих сфер національної економіки. За роки Незалежності України в ЖКГ накопичилося багато проблем, які потребують негайного вирішення. Якщо не вжити своєчасних заходів до їх вирішення, можливе погіршення стану житлового фонду та основних фондів підприємств, збільшення витрат енергоносіїв і кількості аварійних станів у інженерних системах, суттєве зростання обсягів капітальних і поточних ремонтів, а також внаслідок цього - підвищення собівартості послуг, подальший спад прибутковості підприємств, зниження якості житлово-комунального обслуговування населення, збільшення видатків з державного та місцевих бюджетів. Зазначене обумовлює актуальність проблем забезпечення ефективного функціонування підприємств ЖКГ України на сучасному етапі розвитку.

Основним проблемним питанням у житловому господарстві є неефективність існуючої системи обслуговування, де житлово-експлуатаційна організація одночасно виступає в ролі замовника та виконавця послуг з обслуговування і утримання житлових будинків. Така система не здатна забезпечити вимоги мешканців щодо повноти та якості житлових послуг. Щорічно збільшується кількість звернень громадян з приводу якості надання житлово-комунальних послуг підприємствами галузі. Зокрема, споживачі скаржаться на неналежне утримання будинків та прибудинкових територій, несвоечасне вивезення твердих побутових відходів, відсутність водопостачання та тепlopостачання внаслідок проривів інженерних мереж, відсутність гарячого водопостачання в період опалювального сезону, поганий стан покриття тротуарів, вулично-дорожньої мережі, що призводить до незручностей для мешканців населених пунктів та поломок автотранспорту. Несвоечасна оплата за надані послуги, невиконання в повному обсязі ремонтних робіт, збільшення кількості звернень та скарг від населення свідчить про необхідність докорінного реформування галузі ЖКГ.

На сучасному етапі розвитку очевидною стає необхідність радикальних рішень, що дозволили б зберегти соціально прийнятний рівень навантаження на бюджети домогосподарств з боку житлово-комунальних тарифів, і водночас забезпечити належну якість надання послуг та запобігти наростаючому фізичному руйнуванню інфраструктури ЖКГ. При цьому слід наголосити, що вихідною причиною низької ефективності діяльності ЖКГ є зазвичай не неефективний менеджмент, а технологічна застарілість, обумовлена тривалою загальною для всієї національної економіки «інвестиційною паузою», затяжний характер якої посилюється для підприємств галузі через політизацію тарифоутворення. В даній ситуації спроби впровадження тарифів, що враховують необхідність повного відшкодування собівартості послуг та накопичення інвестиційних ресурсів для розвитку галузі, призводить до цінових диспропорцій, що є неприйнятними з огляду на низьку платоспроможність споживачів.

Разом з тим основними перешкодами на шляху реформування і розвитку ЖКГ є відсутність достатньої координації з боку держави та небажання цілої низки суб'єктів ринку змінюватись. Дуже важливо змінити ставлення споживачів житлово-комунальних послуг до реформи. Зокрема, при впровадженні нових технологій та методів обслуговування населення потрібно проводити відповідну роз'яснювальну роботу. Є два людських фактори, які можуть стати суттєвою перешкодою на шляху реформи. Перший – небажання населення разом з правами приймати обов'язки. Другий фактор – пасивність населення.

Дослідження існуючих проблем дозволяють зробити висновок про те, що для ефективного управління проектами реформування ЖКГ міст необхідна розробка нових концепцій, а також удосконалення вже існуючих, оскільки аналіз останніх показав некоректність їх застосування в умовах ринку. Ці обставини і зумовили прийняття нових законодавчих актів, які регулюють питання державно-приватного партнерства, а саме: Закон України «Про державно-приватне партнерство», Розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції розвитку державно-приватного партнерства у житлово-комунальному господарстві» та інші. Законодавство України визначає державно-приватне партнерство як співробітництво між державою, територіальними громадами в особі відповідних органів державної влади та органів місцевого самоврядування (державними партнерами) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами – підприємцями (приватними партнерами), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому цим законом та іншими законодавчими актами.

Реалізація положень вищезазначених законодавчих актів надасть можливість забезпечити споживачів житлово-комунальними послугами в необхідному обсязі та відповідної якості. Крім того, запровадження механізмів державно-приватного партнерства дасть змогу оптимізувати обсяги та підвищити ефективність бюджетної підтримки ЖКГ. Вирішення цього питання потребує удосконалення підходів до фінансового забезпечення виконання різних концепцій приведення її у відповідність із загальнодержавними пріоритетами, додержання ефективного використання бюджетних коштів під час реалізації державної політики, розроблення ефективних механізмів залучення позабюджетних коштів, зокрема коштів міжнародних фінансових установ та донорських організацій, для формування житлового фонду і реформування житлово-комунального господарства в рамках розвитку публічно-приватного партнерства.